

٢٢ دى قىدە ١٣٢٨

د يېشىمچى ايل

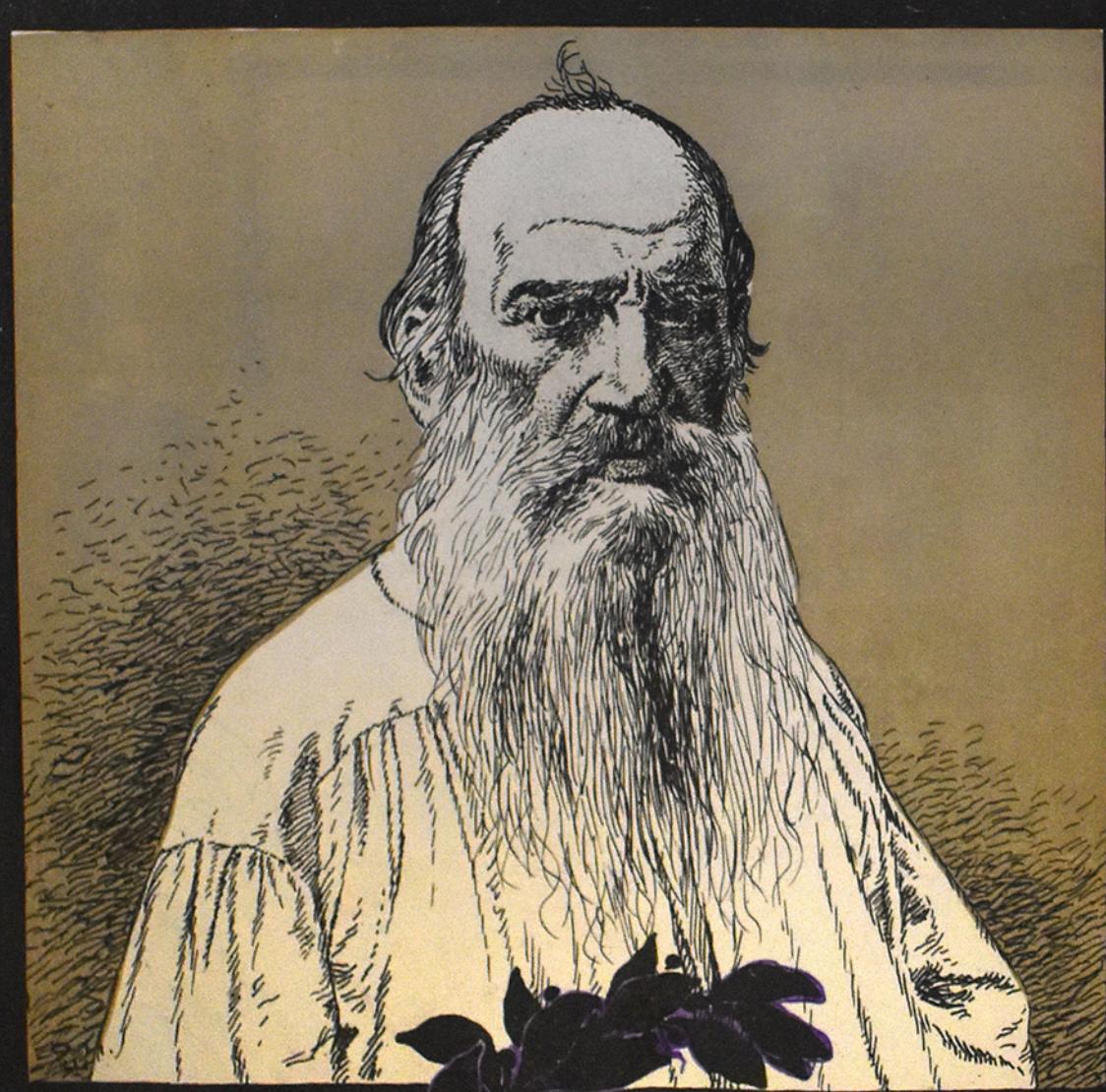
15 Ноября 1910 г.

ملا ناصر الدين

№36. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قىمتى ١٢ قىك

٣٦

Литог. С. Быхова

Лев Толстой

ادى شهير غراف ليو تولستويگ و فاتى مناسبتىلە

البيات

﴿ زورنالمرڭ نير شهرلرده اولان وکىلىرى يېزه بىله كاڭذار يازىرلار ﴾

كوك «توبوخ لار» جوچەلر، قاز گوندر
يېزه بوندان نه چخار آى ملا!
ئير نىچە پوللى قومار باز گوندر
ايله ارسال «بوز اللې» مطرپ
بوز كاماتىبە ايكى بوز ساز گوندر
شىهدەن :

رغىقى يوخ كىمسىنك زورنالىڭ
ملى يو خدر گولىڭە احوالىڭا
دوشدى روپىدىن گلستانك عمۇ!
بر دعا يازىر سكتاب آچ فالىڭا
حالىڭى بولىلە گۈزىن بر عقلسىز
باغلىار اميد استقبالىڭا
كم فروش اولىنى متعالىك شىھىدە
بىر قىك يوخ مەفتى بىر يېھە
اور دويادان(?) :

ملا! زورنالىڭى گوندر گلىتون
خوددار مالىگى گوندر گلىتون
گوندە گوندر ايكى اوچ بوز نەرە
بىلدىر احوالىڭى گوندر گلىتون
اور دوباد ايندى او اۋاڭى دىگلى
كابلا ساقالىڭى گوندر گلىتون
ملا لارده او خويور مىخىرەڭى
غىيت و قالىڭى گوندر گلىتون
« ماشادى سزىم قولى »

گىجىدن :

الى نىخە زورنالى گونسدرمه بىردىن گىجىيە
باخ حساب ايله بونى، ايندىرگەن يىشىن بىرە
هەنتىدە اون نەرمە ملا، ساتا يىلىمېر اوشاق
نە يالاندۇر يازىدېم، نە إيلىيورە مىخەزە
باخما كە اوقۇل وارايىدى، الى «ايلىك» مىتىرى
ايندى بىر ايتىش ترقى، تادوشىپىر اون بىرە
اغناسى گىجىنەن، اوينار قومار، اىستەر شراب
إىستەز اولسۇن ايوپىندە، نە غازىت زورنال كتاب.

نۇخودان :

بۇچە گونسدرمه يېزه زورنالىڭى ،
كىشى! باشدان إيلىيورىن مالىگى؟!
آندىرلە إيشلەمبۇر يو خدر آلان
كىندىزە هانى زورنال او خويان؟
ووردى سىلاپ داغىتىدى شىكىنى
يوخ آلان زورنالىڭك بىر تىكىنى
بارى گوندر اوچىنى يَا يىشىنى
جوونىكە گىرلە يېشى شەرك ايشىنى

باڭىدون :

ملا نصرالدین عمۇ! آز گوندر
يېزه مجموعەنى آز ياز گوندر
شو قرب قالدى ساتىلەپ آى آلام
گونسدر يەنسەدە آز آز گوندر
يېزه زورنال غازىتە گونسدرمه:

قید کشیلیک

ای منم عزیزم گنجعلی حاجی ملا علی عمو! آخی بودر
ایکی ایلدر که سن راحتگی یوزوب اویزگی زحمتلر سالیمان،
منه سنک زحمته دوشگنگه راضی ڈگم، سن ایله بیلے که ایندی به
کیمی سلا نصر الدین سنک ایشلرگنلن خبردار اولمیوبن. یوچ،
اویوبدر، آنجاق بیز اقلاری ایله بیلیدیک که سن ظرافت ایشلری بوراخدلا.
آئی حاجی عمدی! ایندی ایکی ایلدر که سن باشلامیسان کوجہ
لرده سربست و آزاده دولانان یتنم، صاحب سیز، کاسب اوشالارنی
تو نوب گنوروب ایکلدنہ بالثار گنبدروپ، قوتلوقارلینہ کتاب ویروب
اوژ خرچک ایله مکتبہ او خوتیرماغه، ته بیلوم بر سمعت خانہ
آجوب اور ادده ضفت اور گنبدیگ، ایلده بیلکی مین مانات بو
بوله صرف اینتمکه! آئی حاجی عمدی! آخی سن یالمدرسینی کے
اصول جدید اوژره اولان مكتب، دینا علمی اوختوان مكتب، ملایہ
مفت چخیان مكتب ضد شریعت و گناہ کیمیدر؟ آلمه شکر
سنک ملا دوستلار لک چو خندر، کیچن ایل سکا آقاماز، تاج سریمز
آپشور مادیینی کے قرآن و شریعت درسندن باشته اوژگه درس
او خونماسا یاخنی مکتبدر، تو ایده آرق اولار. پس سن نه ایچون
اونا عمل ایله مدتی سن نیه ملاواری اوژگن رنچیده ایدیرس، یقینی
یسیر و آچ، بامبلی لار لک اوشاقلار نین اوتری نیه او ملا آشناز کی
اینجیدیرس! او اوشاقلار لک دردی سکا کے قالماشدی؟!.. گل نه یه
دیبورسن آند ایجوب سنی ایناندیرن کے، ایل، اون ایکی آئی
شریعت دردی چکنکدن اریوب چوبه دونن ملا لار، ایستر حاجی
سید باغر اولسون، ایستر ملا معمصون اولسون، ایستر بیزمن دوستیز
و سنک ده فاراشک حاجی ملا اساعیل اولسون هیچ بروی ملت
بالا لار نین اوتری ایکی مین قلک صرف ایدوب، ایکی جه دقیقہ ده
وقندرنی او لار لک یولنده صرف اینتملر، و زحمتلری چکنلر، پس
ایندی که ملا لار ایله میر، سن نیه او زگی تاراحت ایدیرسین؟ مندن
اولار، بو ایلدن داها او مکتبک، او فانگنک، آغزینی بالغلوب،
اولارا خرج ایله دیگک پوللاری ویره رسن یاخنی صدر، دوگی سنہ
و ساری اینملک یاغنه، چاغیر ارسان آشیزی، پیشیر پولووی، قوفان
ایلرس گنجنک. کل بیس کل کلری کوکار، عمر که دعا ایدرلر، ملا لار لک
گلوب بیوب ایجوب کلکلری او خویار، بوده اولنار لک پایی.

آئی حاجی عمو! سن گل بو قوجا مثینک قرمزی ساقالانه
قدر ایله، براشلا بو ایشلری، مسلمانه بیلے ایشلر عایپر، جامن، بیله
ایشلری ایشیدنہ آز قالیریق او تاندیغ مردان یوہ گیرمک.
۷ «هردم خیال»

گونشک ۱۵ مجی نمرہ سندہ کی غریب شاعر نظریہ:

بر یانمہ سوتلی قهوہ	بر یانمہ حاویات
قدرم ایچرہ ناز نعمت	ایشقا بدہ شیرنیات
استولنہ مرغ و ماہی	فاثر مددہ مسکرات
ماشا الله زاد لله	ماشا الله این جیات

اعلان

هر کس ایکی آیدان ایکی آیه آکردا دینی تازه له مک
قانونی او گرنمک ایستیورس، یازوب باطمومه احمد پاشا
جامع سینک امامی محمد افندی جنابار ندن، بو باره ده مشار
الیکت تازه یازدینی مفصل قانون تامنی آلا بیلر. جونکے
بو جناب هر ایکی آیده بر اوجдан بربنی آلوب او بر بنی
بوشیور، مسلمان قارداشلار، علی الخخصوص مؤمن و مقس
کابلانلاره و او جمله ن و اعظ آتش زبان کابلان آغا بالا
عمری به مصلحت گورورم که فرصندن استقاده ایدوب تیزلک
ایله بو ایشی او گرسنونار.

امضا: «اوج گوزلی»

تاز یانہ

گندینی ملا عیتن لذت ده
بو جهان ایچرہ بر جیات ایستر.
ماہی عیشی اینمکه الدہ
بو سبو توں ملنی ممات ایستر.
حاجتی آنلی وقت فرست ده
مرده سندنہ یا ش مات ایستر.
ملک المونه حین رحلت ده
یوقدی جان ویرمکه بو ملت ده

«کیفسیز»

شماخى ده مسلمان قراتخانە سينك نەعە اویناڭ ئىتارىڭ بىلەتلىرىنىڭ ساتىلماقى.

بىلەت ساتانلار - جناب حاجى! پېر بىلەت آلوو.

حاجى مرسىل - من بو قىخ اېكى قىزى سىزە بىلە ويرم، انشالله مەن يېپولوم تىافرم قىست اولماز.

قىرىستانقىدە طلبه: ياش آغاچلار تورۇ ياندە پاندورماغا ياخشىلىرى.

ایلیورس، آروادی باشے سالا یلیمیر. نه قادر دیبور که آئی آروات کافری جسمه توللاماشام ساختام. آروادی اینتبر، دیبور کے جسمه گیند کافر داهی منه لازم ڈگل.

(ابعدی وار) سورکی جربن

اعلان

علوم ایدیرم قبرستان اهلته که حج زیارتہ گیندگم
گورہ اوز پرمدھ جاتشین قویوب گیندیرم فار اشم اوغلی
علی خانی هر کک ناخوش آروادی اولہ گتوہ بیلر
اوونک حضوریته.

شیخ حاجی حمید پاشا

اورینبورغ خبرلری

وقت و «معدشت» تعبیرنجه ڪرۂ ارضک الا بیویک آدمی
ملنک یول باشجیسی اولان م. بای وفات ایدیوب، اورینبورغ ٹپارلانی
یولدوزی سوندیگن، شہرمن ظلمت ایچیندہ قالدی. شیبدی وقت
چیلدرہ معیشت چیلدرہ قارانق سبیہ گوندوز یہلے قار ایسلہ گزیرلر.
محروم م. بایک جنازہ مندہ یوز روبہ صدقہ آلمش مالا لار گنہ بور
تاڑہ آرواد آلوب ڪیف و صفا ایدیرلر.

بخارا امیری پنریور غہ گیندکن اورینبورغدن کیجھ ایده،
بللم نہ ایجون شہرمنڈہ مسافر اولمادی. بناء علیہ بر جوچ مادمالار
امیرک احشتند، قارادا ویلار میدالندن محروم اولدیار.

تیلغراف خبرلری

طهران — ڪیجن گنجہ بدیہی مجلسینک وکیلی و نحو
یلداری میر حادق آغانک النہ کی بیش (شاه) ای، حرینک النہ اولان
پاں (آس) نہ مصائف اولوب اوج مین سکر یوز مانات بیجاڑہ
بلدیدنات پولنی اوفوزردی.

جلقا — ایران گمرا کنہ قوللوق ایدن خانلار لڑ مواجیلری
روس طرفنده اولان مہمانخانہ لردہ کی خرچارینہ ڪفایت ایندیگہ
گورہ جمعہ و سابر بایرام گونارنندہ کہ گرک گمراک باغلی اولون
وقلنکن ساعتی تاجرلرہ دوققوز فرانہ ساتوب ایشہ مشغول اولورلر.

قافقاز خبرلری

عشق آبادde اولان «ترکمان» جماعتہ معلوم اولون
«فریدونی». مکتبته ترکان بالارنی قبول ایله مریلک. سبیی: هـ
چند مکتبک آدی فریدونیدر، اما اصل آدی «شیعہ» و قارا بالغی
مکتبی اولماgne گورہ ساویتندہ مصلحت اولمادی. اما پوللارنی
هر گون و هر دقیقہ قبول ایدیرلک.

تیلرور

دنیادہ هر شیٹک بر سبیی وار، [و سبیسیزدہ هیچ بر شی
اولا یلیم. بری گوگی یوخ بردن خلق ایلین تک بر الله هر بر
شبیی بر زادہ سب بارادوپر، مسلمانیده تک بر شیته، اودا ندی؟
ایو یخاچ. مثلا: بر هفتہ یونسدان مقدم دھنلی سلیمان حاجی
عبداللکرم اوغلی زاندارمکی ناچالنک توپور کہ سن تیرور
دستی ساختلیورسان. چوچ عجب، چوچ یاختی، الله آناگا رحمت
ایلسون، بوردا هیچ ڪک سوزی اولا یلیم، چونکه انسان
آلته نہ یازیلوب ایله گرگل اولسن.

اما مکا تعجب گلن، منی جبرته سلان تک بر جه سوزدر، من
ایندی سوزی بی دیهم قوی اوخویانلار اتفاق ایله ملاحظہ ایله۔
سوتلر، سوزدہ بودر کہ: مسلمانه اوغورل، یالاندان آند ایچل،
قر گونوروب فاجمات دین یاراشار، اما تیرور دستی ساختلیور
سان دیہسین یاراشار، جو: ڪجایشی یوخر، سبیی ده، بودر
کے مسلماندر.

پس هر شیٹک بر سبیی اولان ڪیمی، سوز یوخ کہ بو.
نوندہ سبیی وار و سبیی ده بودر کہ: بو ایل یانوار آیندہ سرداران
ڪسکی ایله ناچالنک دازنیاپسے گلن (باگاتو) جا بلبرنہ دھنلی
کندينک اهلی ایله بر ابر سلیمان حاجی عبداللکرم اوغلی ده ناجا
لنیک طرفدن اولونان ظلملرک شکانلرینی اینتملر، بودر عزیزیم،
اینک سبیی، ایندی یالدگی؟ یوخدہ دھنلی مسلمانی، تیرور دستی،
هیچ گور ڪجایشی وار بی؟

امضا: (دھنلی)

آغداشدان ناغل

راویان اخبار و ناقلان آثار یہلے روایت ایدیرلر کہ آغداش
محالنده (یادار) آدی بر ڪند وارا بدی، و بو کنندہ بر دولتی
و صاحب احسان خاچی وارا بدی. بر گون بو حاجی نه فڪر
ایلیور سه باشلیور بو ڪنندہ بر مسجد نیکبیرنگه و عهد ایلیور
کہ مسجد تمام اولان کیمی گرک او مسجدہ بر افندی تایلار کہ
گوزلری گوک، باشدہ توک علامتی یوخ و آدیدہ نھس اولا.
راوی سولیور کے بر گون مسجد «تمام اولدی و اورا یہ افندی
قویام لازم اولدی، باشلادیلار هر بری آختاروب همان نشانلار ده
بر افندی تایلاغه، آخردہ (لکی) دیلیان بر ڪنندہ سراغن ویر
دیلر کہ همان نشانلار ده بر ملا وار: باشدہ توک یوخر،
گوزلری گوگر و آدیدہ حسن در، مین منت ایله گیندوب بو افندی
حاجی اسماعیل سجدینہ گنور دلار، حسن افندی مسجدہ گلنند سورا
درس دیگه باشلادی و هائسی سوختنیک یاشی بر بالا جه زمانیہ
مطابق. ایسہ او سوختنی اوز ایوندہ اونخودور دی. سوز یوختنر کہ
ایدی، یونگل حملہ خطہ اولساش اولماز. آخردہ گنہ بر گون
ایدی افندی ایله سوختنی «جهنم» ایونی اونیور لارمش، یعنی
قدی کافری جسمه توللیور م، آروادی احوالاتدان خبر توپور و
افندیدن آحق ایلیوب گیدیر آتسی ایونہ. ایندی افندی نہ الہ

نخچوان

نخچوان ده بر ایله تازه احوالات یو خذر، مگر بر نیجه گوندر
که شهر ملااری قاپولارینک قباغنی، قوشو دیوارینک سردینه
کیمی هر گون سحر آخشم ایکی دفعه برك سولویوب سوپورلر
که، فیش نتارکدن اوتری گتوبلن قاوردالق قوینلارک ردی
یلنرسون.

— لگه‌نگ —

وکلای ملت

گلمسه با تمام قلیع ایرانه نظم ایتمز قبول
جل ایدک اول ذاتی فیریله الله عشقته
یو خسنه باش تو تماز سیزک مشروطه کفر ایله افول
بابکه فوجیله سیزی اصلاح ایده شاه عشقته
« جو وه الاغنی »

موقعی مدیر: محمد علی صدقی زاده.

﴿ اعلان‌لار ﴾

اوامجی مسلمان آشیز خانه‌سی « شفق »
اقليس ده واراسوفسکی کوچده تازه آجیدیمنز « شفق »
آشیز خانه‌سنه تمیز و گوزل صورته حاضر لافور آزیا
و یوروپا خورکلری، علاوه: شاقالاد، قهقهه، فاقاون، سه،
جای و فاقن همیشه موجوددر، تشریف گتوتون منظرلره
راضی و معنوں فالاچالاریته ایملز.
کمال احترام ایله: داداش آغا زاده و یولداشلاری

دیش حکیمی (عورت)

د. م. فرینتفیل

برلین ده و اجنی مملکتند، مشبور بروفیسور
لارک یانده بولک تحریرلر حاصل، ایندیکدن سورا قایدوب
قویل ایلیور دیشی آغزالاری، ساغالدیر آغز آغزیسی،
چخاردین دیشلری آغزیسی و قافون، دیشلر گوپور، آدریس:
یلیساو یقینسکی و سیمبو فوسقی کوچلرک که یجنده ادویه
نموده ایله ایشان گلیزی، ایله ایشان گلیزی، ایله ایشان گلیزی،

نمره‌سی ۳۸ — او طائفه ایله ایشان گلیزی.

صدر: اصلان بل نصیر بسکوف.

پاموهنیکلر: بالشوی حاجی حمید و شریعته خیانت ایتعین

میرزه بشیر.

خریندار: مهدی جایار.

عثیق آبال

« سبورت » قولوینده غازیته استولنک اوستنده همیشه روس و
ارمنی غازینه‌لری و مجموعه‌لری تایپاچ و اوخوماق ممکن در. بولارک
ایجینده عردن گورورسن ملا عمدی ده قاپونک آراسندن باخوب گو.
پلور، بر نفر روس مندن خبر آلدی که: « نه سیمه بو ملا
هیشه غازینه‌لره باخوب گولور؟ دوغربی میزه بسردن بره من بونا
جواب ویره بیلدمیم و دور و خوب قالدیم. یانمزه قولوب قولوقچی
لرندن بربی دورمشدی. بو بیزیم صحبتمزی ایشیجیک دیدی :
سینی من دیوومی؟ دیدیم الله آتاگا رحمت ایله‌سون منی بونک
سوالندن خلاص ایله، دیدی: « آ کیشی، پشیمانسان استولنک اوستنده
بر مسلمان غزنه‌سی و یا ژورنالی قرباسان، او ساعت ظالم مسلمانلار
اوی گوگده گوتورلر ». دوغربی من بونا ایتمادیم، چونکه
مسلماندان بیله ایش چخماز.....

« ایشک آربی »

پیتر و فیسکر لدن

ملا عمود دوقوز نفر یولداشلارن ایله براز گیتیدیم آغا مشهدی
ایراهم مرندی حاجی ملا قوامک ۷۰ یاشنده مریدینک آشبان خانه
سینه، بر نفر ایله قومار اوینادیم، الی میان پول اوددوم، وجهندن
بیش میان ایله پولی مشار الیه مریده ویردیم و قالان قرخ بش
ماناتی ده یولداشلارم ایله پای یوشک ایلدمیم، هرمهزه دورت میان
باریم دوشدی. سورا بیزیم نایب قونسلوی میرزا نمهنه... خان چو
ماق الدواله بو ایشنده خبردار اولوب، منی حضور مقدس‌لرنه ایستیوب
حکماً الی ماناتی مندن گیری آدانی ایستدی، نه ایسه من اخوا
لانی باشدان ایاغه نقل ایندیکن سورة، منه‌آجیاندندی که آی لوطنی
قومار بیاز! دورت میان یاریمه من خالجه آلا بیلرم؟ هیچ اولیه
اوستنده قویوب اون میان ویر که بر دانه دیوار خالجه‌ساده آلیم
و الا جوخ داشنان المد اولان حکمت موجینجه سنی یاتاها قو.
شارام و جیجی قومار خانه‌لریده باغلام! منه ایستنده که پتروو
سکی ده این‌تلرک انجمن خیریه‌سی حاجی یکوف باغلادان کیمی
بودا قومار خانه‌لری باغلادان، بیچاره مسلمانلار باشی پوزوق قالوب
چولرده داغی‌لار، اونا گوره لرگی اسی‌افلین دیش میان بیش میان
آلوب منه اولان بولک اوستنده قویوب دوقوز میان ویردیم
جناب نایب قونسلو، و خواهش ایلدمیم که قومار خانه‌لری باغلا
تماسون، یاشاسون گلش قیدینه قالان مامور لیزیم،

« قومار بیاز »

آده کابلای خیدر! باخ او قاباقدا گیلن منیم آروادیدر، دو تقوژل قزی سهردن آخشانه گیمی ایشلیر، هیچ بورو و لوره

روستم